

Στερεότυπα και προκαταλήψεις σε σχέση με τη Δ.Τ.Ε.Ε.

**Εισηγητής: Πάυλος Χαραμής
ΚΕΜΕΤΕ/ΟΛΜΕ**

Αθήνα, Δεκέμβρης 2012

Το κατσαβίδι ανάποδα στην τσέπη σου
μη βάζεις

και πάντοτε σε σκαλωσιές καλά
στερεωμένες

να πατάς

Ποτέ σου τα καλώδια με τα χεράκια σου
γυμνά μην πιάνεις.

Και ο Καβάφης βέβαια είναι ποιητής
καλός.

Αλλά κι ο Καρυωτάκης –που αυτοχτόνησε–
ασφαλώς
είναι κι αυτός
ποιητής πολύ δυνατός.

Και τώρα συνοψίζοντας. Λοιπόν:

Σκαλωσιές, καλώδια, κατσαβίδι

και –γιατί όχι;–

Μια διεισδυτική μελέτη του Σαββίδη.

Τασούλα Καραγεωργίου

(Αθήνα, 1986)

Προκατάληψη και στερεότυπο ως εργαλεία ανάλυσης

- **Προκατάληψη:** αρνητική κρίση χωρίς επαρκή αιτιολόγηση
- **Στερεότυπο:** γενικευτική και απόλυτη απόφανση σχετική με βασικά χαρακτηριστικά μιας ομάδας ανθρώπων ή ενός φαινομένου

ΤΕΕ, θεωρία και πράξη

- Η ύπαρξη της ΤΕΕ οφείλεται σε μια θεμελιακή διχοτομία του curriculum (ή ενός μέρους του) στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- Η διχοτομία αυτή υποστηρίζεται από μια ιεραρχημένη διαφοροποίηση ανάμεσα στη «θεωρία» και στην «πράξη»
- Σε αυτή τη διάκριση στηρίχθηκε το «διπλό» -ή «τριπλό»- εκπαιδευτικό δίκτυο

Ακαδημαϊκή και τεχνική εκπαίδευση: βάση μιας αρνητικής διάκρισης

Κατά την Olive Banks:

- Αρνητική η εικόνα των παιδιών για την τεχνολογία και την επαγγελματική σταδιοδρομία
- Τα πιο «ευφυή» παιδιά τείνουν να προτιμούν την «καθαρή επιστήμη» και η τεχνολογία είναι δεύτερη επιλογή όσων δεν μπορούν να επιτύχουν την πρώτη.
- Οι ικανότητες και ταλέντα των παιδιών είναι προϊόν του τρόπου αξιολόγησης γνώσεων - δεξιοτήτων που τα παιδιά αποκτούν κυρίως στο εξωσχολικό περιβάλλον ανάλογα με την κοινωνική τους θέση

Θεωρία της πολλαπλής ευφυΐας (multiple intelligence theory) (Gardner 1983)

- λογικομαθηματική (logical-mathematical)
- γλωσσική (linguistic),
- χωρική (του χώρου) (spatial),
- αισθησιοκινητική (bodily-kinaesthetic),
- μουσική (musical),
- διαπροσωπική (interpersonal),
- ενδοπροσωπική (intrapersonal) και
- φυσική (του φυσικού χώρου) (natural)

Το «ενιαίο σχολείο» απάντηση στο διπλό ή τριπλό εκπαιδευτικό δίκτυο

Το ενιαίο σχολείο:

- αναβάλλει την πρώτη έναρξη της επιλεκτικής λειτουργίας
- μειώνει την πρώτη «διαρροή»
- αυξάνει τη δυνατότητα πρόσβασης των πιο «αδύναμων» μαθητών στα ΑΕΙ και ΤΕΙ
- προάγει το μορφωτικό επίπεδο του συνόλου
- επιτρέπει ώριμες επαγγελματικές αποφάσεις

Το ενιαίο σχολείο στο επίπεδο της λυκειακής βαθμίδας

Σύμφωνα με τον Kallen (1997)

- είναι γενικευμένη στην Ευρώπη η τάση προσέγγισης της γενικής με την τεχνική εκπαίδευση
- επιμέρους ρυθμίσεις στο curriculum ευνοούν αυτή την εξέλιξη
- είναι ισχυρή η τάση αύξησης της ροής από την ΤΕΕ προς τα ΑΕΙ και ΤΕΙ
- η δημογραφική κάμψη και η ανεργία των αποφοίτων του γενικού λυκείου ευνοούν την τάση συνένωσης

Στερεότυπα του φύλου (gender) και ΤΕΕ

Τα στερεότυπα του **κοινωνικού φύλου (gender)**:

- ωθούν τα αγόρια να επιλέγουν ευκολότερα την ΤΕΕ
- ωθούν, στο πλαίσιο της ΤΕΕ, σε επαγγελματικές επιλογές σύμφωνες με τα στερεότυπα του φύλου
- η παρουσία των γυναικών σε κλάδους όπως μηχανολογία, ηλεκτρολογία, μηχανική είναι ασήμαντη
- Αντίστοιχες διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στο επίπεδο των εκπαιδευτικών της ΤΕΕ

Στερεότυπα για τους μαθητές και μαθήτριες της ΤΕΕ (Eric Lichtenberg)

- τα καταφέρνουν με τις συγκεκριμένες και όχι με τις αφηρημένες έννοιες
- απολαμβάνουν τις μη ακαδημαϊκές τάξεις πιο πολύ από ό,τι τις ακαδημαϊκές
- δεν προέρχονται από τα μέσα και ανώτερα κοινωνικά στρώματα

Στερεότυπα για τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη ΣΕΠ της ΤΕΕ (Eric Lichtenberg)

Ο τυπικός εκπαιδευτικός της ΤΕΕ:

- Είναι περισσότερο πρακτικός παρά θεωρητικός
- Τα καταφέρνει καλύτερα με τις συγκεκριμένες παρά με τις αφηρημένες έννοιες
- Δεν προέρχεται από μεσαία/ανώτερα κοινωνικά στρώματα
- Διαθέτει πλούσια πρακτική εμπειρία στο επάγγελμα

Μετα-στερεότυπα για τους μαθητές και μαθήτριες της ΤΕΕ (Eric Lichtenberg)

- κινητοποιούνται περισσότερο από υλικά κίνητρα
- τα καταφέρνουν καλύτερα με τις συγκεκριμένες έννοιες
- έχουν δυσκολίες με τις αφηρημένες έννοιες
- δεν σχεδιάζουν να φοιτήσουν στα ΑΕΙ
- απολαμβάνουν τις μη ακαδημαϊκές τάξεις
- δεν έχουν γονείς με πανεπιστημιακή μόρφωση
- προέρχονται από κατώτερα κοιν. στρώματα
- επηρεάζονται εύκολα από τους συμμαθητές τους
- δεν έχουν ηγετικό ρόλο στο σχολείο

Μετα-στερεότυπα για τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη της ΤΕΕ (Eric Lichtenberg)

- δεν τα καταφέρνουν με τις συγκεκριμένες έννοιες
- διαθέτουν μεγάλη εμπειρία στο επάγγελμα
- δεν έχουν μεταπτυχιακό τίτλο

Σύνοψη συμπερασμάτων

- Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις που συνδέονται με την ΤΕΕ επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία και την ανάπτυξή της
- Ενισχύουν ανάμεσα στο μαθητικό δυναμικό αρνητικές διακρίσεις και συμβάλλουν στην περαιτέρω απαξίωση της ΤΕΕ
- Απαιτούνται μακροπρόθεσμες, συνεκτικές πολιτικές για την αντιμετώπισή τους

